

[Bertel Dahlgaard.]

Jeg håber, at vi dermed kommer bort fra det hidtidige system fra tokammer-systemets dage, hvorefter forslaget til tillægsbevillingslov først forelægges folketinget henimod finansårets slutning og de udgifter, det har været nødvendigt at afholde udover de på finansloven bevilgede beløb, først bevilges af folketinget, efter at pengene faktisk allerede er anvendt, hvadenten det nu måtte være sket med eller uden finansudvalgets billigelse. Det vil sikkert være muligt at finde en form, hvorved folketinget også får lejlighed til den reelle godkendelse — når det da ikke drejer sig om sådanne hastesager, som statens interesser kræver en hurtig afgørelse af med den garanti, der ligger i finansudvalgets behandling af sagen.

Samtidig tillader jeg mig at understrege finansministerens udtalelse om, at administrationen bør holde sig for øje, at tillægsbevillingsloven fremtidig bliver af et langt ringere omfang end hidtil.

Hvad nu den finansielle side angår, indeholder finanslovsforslaget to lyspunkter. For det første viser forslaget, at den kolossale stigning i statens udgifter, som særlig satte ind i 1950—51, nu i det væsentlige er standset for det kommende finansårs vedkommende.

Der næst viser forslaget, at de finansielle indgreb, der begyndte med ministeriets administrative foranstaltninger i sommer, og som forstærkedes ved den ekstraordinære lovgivning i september, har afsat betydningsfulde spor i budgettet. Indeværende år, som var budgetteret til kun at give en strøget balance, ventes nu at slutte med et overskud på ca. 300 mill. kr., og for det kommende år er budgetteret et lignende overskud. Der er tillige på budgettet afsat 200 mill. kr. til imødegåelse af udgifter på tillægsbevillingsloven for det kommende år, og endelig siger den højtærede finansminister, at han har budgetteret indtægterne fra forbrugsafgifterne meget forsigtigt — hvad tallene også bærer vidnesbyrd om.

I den tale, hvormed finansministeren i september fremsatte regeringens kriselovforslag, udtalte ministeren, at han regnede med, at der med vedtagelsen af disse forslag skulle kunne fremkomme et øget overskud for det kommende finansår på ca. 350 mill. kr.

Som bekendt blev regeringens lovforslag ikke gennemført i den skikkelse, hvori de var fremsat; nogle af dem faldt bort og blev erstattet med besparelser eller andre foranstaltninger. Til trods herfor viser finansministerens finanslov altså, at det mål, ministeren satte sig i september, i alt væsentligt er nået. Jeg synes derfor, der er mindre grund til for ministeren, som jeg ser han har gjort det på et møde, at udtale, at dersom blot regeringens forslag var blevet gennemført i deres oprindelige skikkelse, ville de økonomiske virkninger være blevet langt gunstigere. Men det gælder måske også her, som jeg hørte det udtalt af en tidligere taler, at den højtærede minister taler noget anderledes ude i landet end herinde i tinget.

Men jeg vil gerne føje til, at i det hele taget synes det mig, ministeren har en tilbøjelighed til — hvad der også sporedes i hans fremsættelsestale forleden — at gå ud fra, at en forøgelse af finanslovens overskud altid skal tilvejebringes gennem forøget skatteudskrivning. Jeg tror, det i almindelighed er sundt for en finansminister at tænke på, at et overskud fremkommer lige så godt ved besparelser som ved nye skatter, og at en indskrænkning af befolkningens forbrug lige så godt kan fremkaldes ved, at staten bruger mindre, som ved, at staten gennem nye skatter inddrager penge fra befolkningen. Og så synes jeg, der er en ting, som den højtærede finansminister skal være taknemlig for, nemlig at de ekstraordinære foranstaltninger, der gennemførtes i september, blev af en karakter, som utvivlsomt blev modtaget med forståelse og tilfredshed af befolkningens store flertal, hvad jeg tvivler om ville være blevet tilfældet, hvis regeringens forslag var blevet gennemført uændrede. Jeg tror, det viser, at folketinget i september netop udførte den funktion, som er så ønskelig og nødvendig særlig under et politisk system med mindretalsregeringer.

Valutaforanstaltningerne, der gennemførtes i september, greb ind på væsentlige af de sårbare punkter i vor økonomi, hvor en forbrugsbegrænsning kunne ske uden skadelige virkninger for erhvervslivet. Disse indgreb bestod som bekendt i militære og civile besparelser, standsning af en for stærk ekspansion indenfor byggeriet, brems-